

"SECOND WAVE"-WORKSHOPS VOOR JEUGD EN POLITIE
De kracht ligt in de ontmoeting

HERFST 2012

VOORWOORD

Door Arjan Kasius

Uitvoerend Teamchef Politie Gouda

Second Wave workshop, juni 2012

Na de overval op een buschauffeur in Gouda in 2008, kwamen de Marokkaanse jongeren uit Gouda in een zeer negatief daglicht te staan. Media sprak over ‘Marokkaanse reljeugd’ en over Gouda als ‘vrijstaat voor tuig’. Oosterwei, en daarmee Gouda, lag onder het vergrootglas van de media en de landelijke politiek. Er werd daadkracht verwacht van de lokale politiek en de politie. Onder deze druk werd er op alle terreinen repressief en hard opgetreden tegen vooral de Marokkaanse jeugd.

In de jaren daarvoor was het contact tussen de politie en de Marokkaanse jongeren redelijk. Tijdens de dagelijkse surveillance kon in een gesprek veel van de overlast worden besproken en opgelost. Het hardere optreden van de politie zorgde echter voor een steeds moeizamer contact en de afgelopen jaren zelfs voor enkel negatief contact. Jongeren wilden het gesprek niet meer aangaan en gaven regelmatig een grote mond. Politieagenten voelden niet meer de behoefte om met de jongeren in gesprek te gaan. De onderlinge verstandhouding werd slechter en liep steeds vaker op een confrontatie uit. Om deze impasse te doorbreken zocht Politie Gouda naar een mogelijkheid om het contact met de Marokkaanse jongeren te herstellen.

In die periode kwamen we in contact met My City Real World, een organisatie met als doel de relatie tussen jongeren en Politie te verbeteren. Zij nodigde ons uit om naar Londen te komen

waar het project Second Wave draaide. Na dat bezoek waren we zeer enthousiast over het daar aangeboden concept.

Na inspiratie op te hebben gedaan bij het Second Wave project in Londen zijn we, jongerenwerk Gouda, politie, gemeente Gouda, My City Real World en de twee begeleiders Marijn en Maartje, in Gouda om de tafel gaan zitten. Door de begeleiders Marijn Vissers en Maartje van Amersfoort is, voor in Gouda, een Second Wave project ontwikkeld, om de jongeren en politie nader tot elkaar te brengen. Door hun kennis van de problematiek en hun ervaring in werken met jongeren en politie, hebben ze een fantastisch programmema ontwikkeld.

In de tweede helft van 2011 is een Second Wave project in Gouda gestart. In de eerste sessies leerden jongeren en politie elkaar beter kennen. Zoeken naar overeenkomsten in plaats van verschillen, en er achterkomen dat er eigenlijk best veel overeenkomsten zijn. Dezelfde dingen interessant vinden, respect willen. Kortom, je creert een echte ontmoeting.

In de sessies daarna volgden stevige discussies. Onderwerpen die voorbij kwamen gingen over gedrag van jongeren op straat, maar ook over de soms zeer stugge en autoritaire houding van de politie. Doordat je elkaar tot op de persoon hebt leren kennen, worden deze discussies niet vanuit emotie maar vanuit argumenten gevoerd. De jeugd begrijpt beter waarom de politie bepaalde controles uitvoert en accepteert dit beter. De politie ziet in dat ze vanuit hun professie steeds moeten beseffen, dat veel jongeren geen kwaad in zin hebben en trachten er het beste van te maken. De politie moet vooroordelen voorkomen, elke jongere op een positieve wijze benaderen tot anders blijkt.

Tijdens het project zijn we nauw gevolgd door Jaap Noorda van onderzoeksbureau NoordaenCo. In de rapportage is duidelijk zichtbaar dat gedurende het project, bij zowel de jongeren als de politie een positiever beeld is ontstaan. Het beeld in de wijk is nog niet schokkend veranderd hoewel de overlast, door de jeugd, bij 1 bepaalde overlastplek sterk is afgenomen.

Door het project Second Wave hebben we de vicieuze cirkel van negatieve contacten doorbroken en kregen we meer respect voor elkaar. Het is slechts een klein begin, maar zoals Jaap Noorda het zo mooi omschreef: “Ook een atoomreactie start met twee kleine moleculen”.

Arjan Kasius
Uitvoerend Teamchef Politie Gouda
Herfst 2012

INLEIDING

Dit rapport evalueert “Second Wave”, een project dat de relatie tussen jeugd en politie wil verbeteren, als pilot uitgevoerd in Gouda. Het project werd afgeleid van een soortgelijk project dat in 2005 werd uitgevoerd door Second Wave, een kunstorganisatie voor jongeren in zuidoost Londen. Het project heeft als doel de relatie tussen lokale, voornamelijk Nederlands-Marokkaanse, jongeren en de politie te verbeteren door beide groepen samen te brengen in een veilige en creatieve workshopomgeving, waarin beide groepen wederzijds vertrouwen en respect kunnen opbouwen door hun ervaringen te delen en van elkaar te leren. Dit rapport is gebaseerd op de kwalitatieve en kwantitatieve analyse van het project, uitgevoerd door een lokale onderzoeker.

BELANGRIJKSTE RESULTATEN VAN HET PROJECT

“Second Wave”, een project met als doel het verbeteren van de relaties tussen lokale jonge mannen van voornamelijk Nederlands-Marokkaanse afkomst en de politie, heeft aanzienlijke resultaten opgeleverd voor zowel de deelnemende jongeren als de politieagenten.

Onder de deelnemende jongeren leverde het project de volgende resultaten op:

- Een sterke betrokkenheid van de jongeren bij de processen en doelen van het project
- Toegenomen inzicht in het beleid, de prioriteiten en de activiteiten van de politie
- Positieve attitudeveranderingen ten opzichte van politieagenten
- Persoonlijke groei en ontwikkeling

Onder de deelnemende politieagenten leverde het project de volgende resultaten op:

- Positieve attitudeveranderingen ten opzichte van jongeren
- Begrip voor het belang van ontmoetingen op straat voor jongeren
- Afname van negatieve stereotypering van jongeren
- Duidelijk verbeterde interactie met jongeren op straat

DOORSPRONG VAN HET PROJECT

In 2010 ondersteunde de Open Society Foundations een project in zuidoost Londen waarbij interactieve workshops met jongeren en politie werden georganiseerd in het jeugd ontmoetingscentrum Second Wave. Het doel was om een forum te creëren waarbij positieve interactie tussen de twee groepen werd bewerkstelligd en een vertrouwensband ontstond. Het project werd al meerdere jaren georganiseerd en bleek succesvol in het opbouwen van positievere relaties tussen deelnemende politieagenten en jongeren, ondanks het feit dat ze in een zeer gespannen omgeving leefden, waarin de twee groepen elkaar van oudsher vijandig gezind waren. Dit was één van de projecten die door het initiatief "My City-Real World" van de Open Society Foundation werd ondersteund en die voorbeelden vormden van goede praktijken in het stimuleren van inspraak van jongeren in het politiewerk.

In 2011 ondersteunde My City–Real World het jeugd ontmoetingscentrum Alouan en de lokale politie in het Gouda om de methode die in Second Wave succesvol was gebleken te herhalen. Gouda had soortgelijke problemen ervaren als waarvan in Zuid-Londen sprake was: men zag het vertrouwen afnemen tussen de politie en de lokale jongeren, waarvan vele van Nederlands-Marokkaanse afkomst waren en zich slachtoffer en doelwit van de politie in hun eigen stad voelden. Met technische ondersteuning van de trainers die het project in Londen hadden ontwikkeld en met het gebruik van onafhankelijke facilitators om de methode over te nemen en de ontmoetingen tussen de jongeren en de politie in het jeugd ontmoetingscentrum te organiseren, gingen de eerste workshops van start in oktober 2011.

Het voorbije jaar was er een goed gevuld programma met ontmoetingen, gesprekken, activiteiten en samenwerking tussen agenten van de Politieafdeling Midden Gouda en jonge bezoekers van het jeugd ontmoetingscentrum Alouan. Dit project was zo succesvol dat de politie van Gouda en het Alouan-centrum hebben besloten hun samenwerking nog een jaar voort te zetten. De politie van Gouda deelt graag haar ervaring met collega's van andere politiebureaus die geconfronteerd worden met soortgelijke problemen in de relatie tussen jongeren en politie en ziet het programma als een waardevolle start om opnieuw te bouwen aan de relatie tussen het politiebureau en de jongeren uit de Nederlands-Marokkaanse gemeenschap van Gouda.

Marijn Vissers en Maartje van Amersfoort, facilitators van de Second Wave workshop, juni 2012

GOUDA

Gouda is een pittoreske, middelgrote stad in West-Nederland met circa 70.000 inwoners. De stad was in de middeleeuwen een handels- en productiecentrum met een beroemd kasteel en een bekende kaasmarkt. Tijdens de tweede helft van de 19^e eeuw groeide Gouda uit tot een industriestad met arbeiderswijken. Na de Tweede Wereldoorlog werden in verschillende stadsdistricten grote woonwijken gebouwd. Daar streken in de jaren 1970 talloze arbeidsmigranten van Marokkaanse afkomst neer om te voldoen aan de arbeidsvraag. Op dit moment bedraagt het percentage inwoners van Gouda dat zichzelf identificeert als Marokkaans of Nederlands-Marokkaans circa 9 procent. Dit percentage is vergelijkbaar met andere grote Nederlandse steden.

De laatste decennia werd Gouda een soort van nationaal icoon in debatten over de uitdagingen ten aanzien van sociale cohesie in een multiculturele samenleving. De stad is nadrukkelijk aanwezig in zeer geracialiseerde debatten over "Marokkaanse criminelen", waarbij gesteld wordt dat vele jonge, in Nederland geboren mannen van Marokkaanse afkomst betrokken zouden zijn bij criminaliteit.

In 1999 oogste de stad veel media-aandacht toen een blanke inwoner van Gouda ernstig gewond werd door een Nederlands-Marokkaanse jongere na een woordenwisseling. Bijna 10 jaar later, in 2008, was dit opnieuw het geval toen lokale buschauffeurs weigerden om door Oosterwei, een buurt in Oost-Gouda, te rijden na herhaaldelijke klachten over intimidatie door Nederlands-Marokkaanse jongeren in die buurt. Een voorpagina-artikel hierover in een landelijk dagblad resulteerde in uitgebreide, sensationele berichtgeving in de media en in een kamerdebat over de "problemen van jonge Marokkanen".

In 2008 werd een buschauffeur in Oosterwei (een buurt in Gouda) beroofd. De buschauffeurs raakten door deze ervaring getraumatiseerd. Ze wilden een statement maken en weigerden nog door Oosterwei te rijden. De beroving zou vermoedelijk zijn gepleegd door een Marokkaanse jongen. De politici zeiden dat deze groep gestraft moest worden. Ik bemerkte dat dit voor de politieagenten - vanwege de druk vanuit de politiek - betekende dat we repressiever moesten zijn. Daardoor kwamen er steeds meer vooroordelen.

Arjan Kasius, Uitvoerend teamchef, politie Gouda

Ik zat op een bankje in het park. Vlakbij zat een klein groepje Nederlandse (blanke) jongeren op een ander bankje. Vijf minuten later werd ik benaderd door de politie. Ze vroegen me wat ik deed en zeiden dat ik mijn ID-kaart moest laten zien. Dat klopt niet. Nederlands-Marokkaanse jongeren worden veel vaker door de politie benaderd dan Nederlandse (blanke) jongeren, ook al zitten ze gewoon ergens en doen ze niets.

Jongere

DE RELATIE TUSSEN POLITIE EN JONGEREN

De relatie tussen jongeren en politie is van oudsher minder positief dan met oudere inwoners. In het bijzonder de relatie met jonge personen uit etnische minderheden wordt gekenmerkt door spanningen. De relaties zijn het slechtst tussen jonge Nederlands-Marokkaanse jongeren en agenten die straatsurveillance uitvoeren of reageren op noodoproepen. De relaties met buurtagenten die meer tijd in lokale buurten doorbrengen zijn iets beter.

Second Wave-workshop, juni 2012

Onderzoekers hebben betoogd dat de spanning tussen politie en Nederlands-Marokkaanse jongeren problematisch is omdat ze zichzelf versterkt: de politie hanteert een selectieve benadering en focust meer op jonge Nederlands-Marokkaanse personen. Dit lokt op zijn beurt bij deze groep frustratie en ondermijnd gedrag ten opzichte van de politie uit. Wanneer ze worden geconfronteerd met dit gedrag zullen politieagenten sneller straatontmoetingen bestraffen met boetes of arrestaties en zullen ze hun aandacht nog meer op deze jongeren richten. Als gevolg van deze gespannen relatie kunnen relatief kleine incidenten dramatisch escaleren.

Er zijn ook sociologische factoren die suggereren dat Nederlands-Marokkaanse jongeren een grotere kans lopen om de aandacht van de politie te trekken, ongeacht of er wel of niet sprake is van discriminatie door de politie. Ze brengen bijvoorbeeld meer tijd door in openbare ruimtes om te communiceren met vrienden, vaak ten gevolge van het feit dat ze in krappe woningen leven of omdat ze moeilijke familiesituaties hebben. Hoewel slechts een aantal personen in een groep bij de politie bekend is, is het bewaken en ondervragen van een hele groep jongeren door politieagenten niet ongebruikelijk. Dit wantrouwen wordt vaak door jongeren opgevat als teken van discriminatie en raciale verdenking, waardoor de kloof tussen hen en de politie nog eens vergroot wordt.

Hoewel beide groepen deze spanning erkennen, geven ze elk een andere verklaring voor de oorzaak ervan.

Jongeren noemen regelmatig discriminatie en onbillijke bewaking door de politie als oorzaak van het probleem:

Ze (de politie) maakt van een mug een olifant. Ik werd bijvoorbeeld aangehouden om de hoek van mijn huis zonder ID-kaart. Ze gaven me een boete hoewel ik mijn kaart thuis had kunnen halen en tonen. Alsof ze willen zeggen: "We geloven niet dat je een Nederlander bent".

Jongere

Aan de andere kant bemerkt de politie landelijke druk voor strengere wetshandhaving tegen jongeren en de negatieve houding van bepaalde Nederlands-Marokkaanse jongeren ten opzichte van de politie waardoor gesprekken vijandig en vaak confronterend worden.

Eerdere pogingen om de relatie tussen jongeren en de politie te verbeteren en om de communicatie te vergroten zijn veelal niet succesvol gebleken. Een observerend onderzoek in 2003 naar de interactie tussen politie en jongeren van zowel blanke Nederlandse als Nederlands-Marokkaanse afkomst in Gouda en Leiden, concludeerde dat het verbeteren van de communicatieve vaardigheden van politieagenten maar weinig invloed had op de kwaliteit van gesprekken op straat.

Ook toonde het onderzoek aan dat, hoewel de problemen in beide groepen bleven bestaan, jongeren met een minderheidsachtergrond een minder positieve houding ten opzichte van de politie toonde en minder tevreden waren over de resultaten van gesprekken met de politie in vergelijking met hun blanke tegenhangers. Het leek derhalve dat een duurzamer en doelgerichter programma, waarbij rechtstreeks in Nederlands-Marokkaanse gemeenschappen werd geworven en waarbij gefocust werd op het bouwen aan empathie tussen de twee groepen, mogelijk succesvoller zou zijn.

BESCHRIJVING VAN HET PROJECT

Het project "Second Wave" is gericht op de verbetering van de relatie tussen jonge personen en de politie. Daartoe brengt het beide partijen samen in een workshop-setting. Het doel van deze serie workshops is te werken aan wederzijds vertrouwen en respect, ervaringen te delen en deelnemers in staat te stellen van elkaar te leren. De workshop wil vraagtekens zetten bij stereotypes en vooroordelen van politieagenten en jongeren over wat het betekent om deel uit te maken van de andere groep.

Op toneel gebaseerde benadering

De sessies werden geïnspireerd door de op toneel gebaseerde benadering die bij het nevenproject in Londen werd gebruikt. De onafhankelijke facilitators van de workshops in Gouda hadden een stevige achtergrond in theater en gebruikten derhalve technieken zoals improvisatie, vertrouwensspellen en rollenspellen. Deze benadering slaagde erin een sfeer te creëren waarin alle groepsleden het gevoel hadden erbij te horen en in contact met elkaar te staan. Een sfeer waarin barrières doorbroken worden en op een veilige maar niet-vrijblijvende manier gepraat kan worden over gevoelens en meningen aangaande gevoelige kwesties.

Second Wave workshop, juni 2012

Met behulp van deze methode kunnen kritiek en zorgen duidelijk worden benoemd terwijl een theatrale afstand voorkomt dat de deelnemers het gevoel krijgen persoonlijk aangevallen te worden: wanneer deelnemers in een toneelstuk spelen, beelden ze een personage uit in plaats van persoonlijke wraakzucht te voelen.

Het gebruik van toneel heeft de deelnemers op een natuurlijke en gemakkelijke manier geholpen bij het aanleren van wezenlijke persoonlijke en sociale vaardigheden, zoals samenwerking, het creëren van een veilige omgeving voor elkaar, het stimuleren van anderen, initiatief nemen, ideeën presenteren en werken aan zelfvertrouwen. Door belemmeringen weg te nemen, die de deelnemers verhinderen zichzelf uit te drukken in hun levens en interacties,

brengt de benadering een verband tot stand tussen samenwerking in de veilige toneelomgeving en samenwerking in het dagelijks leven.

We zijn gewoon om altijd duidelijk grenzen aan te geven. In deze context (Second Wave-workshops) is de vraag: kunnen we proberen dit los te laten en de dingen gewoon te laten gebeuren en dan zien wat er van komt?

Politieagent

Doelen en structuur

Het Second Wave-project bestond uit 15 jonge mannen van 16 tot 20 jaar oud, voornamelijk van Nederlands-Marokkaanse afkomst, en acht politieagenten uit Gouda. De jongeren kwamen eens per maand samen met de facilitators om de volgende sessies te plannen en om te praten over problemen die zich voordeden. De jongeren werden, met de steun van de facilitators, aangemoedigd om de te bespreken thema's te ontwikkelen en om activiteiten en spellen te plannen. De jongeren, politieagenten en facilitators ontmoetten elkaar eens per maand tijdens de workshops. De politieagenten kwamen gewoonlijk in burger om belemmeringen voor hun interactie met de jongeren weg te nemen. De facilitators kwamen tijdens het project ook regelmatig samen met de politieagenten om hun deelname te ondersteunen. Naarmate de relatie tot stand kwam, stelden de deelnemende politieagenten en jongeren ook aanvullende activiteiten voor. Zo organiseerden ze een dagbijeenkomst op de oefenbaan van de politie en een kerstlunch in het politiebureau.

De workshops hadden als doel de kwaliteit van de ontmoetingen tussen de politieagenten en de jongeren te verbeteren door een relatie tussen beide groepen te ondersteunen. Personen werden uitgenodigd om leden van een groep waarmee ze gewoonlijk niet zouden samenkomen, te ontmoeten en middels dit proces stereotypes te slechten. Zowel jongeren als politieagenten werden uitgenodigd om zich in te leven en te leren over de posities en situaties van de ander. De facilitators streefden deze doelen na door het workshopprogramma in toenemende mate te structureren. Zij begonnen met ontmoetingen aan beide zijdes, het maken van overeenkomsten, bespreken van concepten en het creëren van een veilige omgeving. Daarvoor gebruikten zij spellen die plezier en teambuilding stimuleerden. Nadien konden de facilitators en deelnemers bijzondere twistpunten te berde brengen, deze diepgaand bespreken en meningsverschillen behandelen, daarbij constructief blijvend en zorgend dat alle deelnemers zich bij het uitwisselen van de ideeën gerespecteerd voelden.

RESULTATEN

Na slechts één jaar en 10 workshops tussen de jongeren en politieagenten meldden nagenoeg alle deelnemers dat ze meer begrip hadden gekregen voor de uitdagingen waarmee de andere groep geconfronteerd werd.

JONGEREN

Het project heeft positieve resultaten voor de betrokken jongeren opgeleverd, waaronder:

- Een sterke betrokkenheid van de jongeren bij de processen en doelen van het project
- Toegenomen inzicht in het beleid, de prioriteiten en de activiteiten van de politie
- Positieve attitudeveranderingen ten opzichte van politieagenten
- Persoonlijke groei en ontwikkeling

Het project werd trouw gevolgd. Er stopten slechts één politieagent en twee jongeren tijdens de één jaar durende pilot. Dit wijst vooral voor de jongeren, die meer kortstondige relaties met het jeugdontmoetingscentrum hebben en niet beschikken over een toezichthouder die hun deelname controleert, op een sterke betrokkenheid bij het project. Deze bereidheid om samen te werken met de politie is gedurende de workshops gegroeid: zowel de politieagenten als de jongeren melden dat ze positief reageren wanneer ze deelnemers uit het project op straat ontmoeten. Verschillende jongeren hebben buiten de workshop om gemeenschapsonthoetingen en debatten georganiseerd of daaraan deelgenomen, waarbij ze het project promootten en de problemen waarvoor het project werd opgezet bespraken.

Jongeren kregen inzicht in één van de meest omstreden problemen die ze hadden ingebracht: het gebruik van boetes door de politie voor kleine verstoringen van de openbare orde. Veel jongeren hadden de indruk dat de politieagenten persoonlijk financieel baat hadden bij het geven van boetes, een idee dat tijdens de workshopbesprekingen effectief werd ontkracht toen er eenmaal een open dialoog was bereikt. Hoewel boetes een belangrijke spanningsbron blijven en jongeren er nog steeds niet blij mee zijn, bleken veel van de jonge deelnemers een genuanceerdere visie te hebben:

Ik begrijp nu dat niet alle politieagenten zo streng zijn en dat ze geen robots van de overheid zijn. Soms ergeren ze zich en ik begrijp dat omdat niet iedereen op straat een engel is.

Jongere

De bij het project betrokken jongeren toonden hun enthousiasme en waren voorstander van een uitbreiding van het project zodat ook andere politieagenten en jongeren ervan kunnen profiteren:

Ik ben anders naar de politie gaan kijken en de politie is anders naar mij gaan kijken. Ik wil nog een jaar aan dit project deelnemen.

Jongere

Ik denk dat we de politie in meer regio's moeten benaderen. Je werkt dan breder en bereikt meer jongeren.

Jongere

Hoewel alle jongeren die deelnamen aan het project na de sessie verbeteringen in hun communicatie met de politie beschreven, toonden ze zich ook gefrustreerd omdat niet alle politieagenten in Gouda hadden deelgenomen aan het proces en ze nog steeds negatieve ontmoetingen op straat hadden met bepaalde agenten die ze in het project niet hadden ontmoet.

De positieve meningen van jongeren die deelnamen aan het project werden bevestigd door de facilitators van het project, die bij iedere planningsbijeenkomst en workshop aanwezig waren. Deze facilitators merkten zelfs dat het proces sommige jongeren veranderd had:

We namen bij één van de deelnemers een opmerkelijke ontwikkeling waar. Aan het begin van de bijeenkomsten had hij een negatieve houding en gedroeg hij zich onverschillig ten aanzien van het project. Tijdens het proces zagen we hem veranderen: tijdens de bijeenkomsten deed hij zijn pet af, zat hij rechtop en was hij steeds meer in staat om in gesprek te gaan. Tijdens de laatste bijeenkomst durfde hij zijn verhaal aan de groep te vertellen. Deze jongen maakte grote stappen vooruit. Het is echt een succesverhaal.

Marijn Vissers, facilitator van de workshops

Second Wave workshop, juni 2012

POLITIE

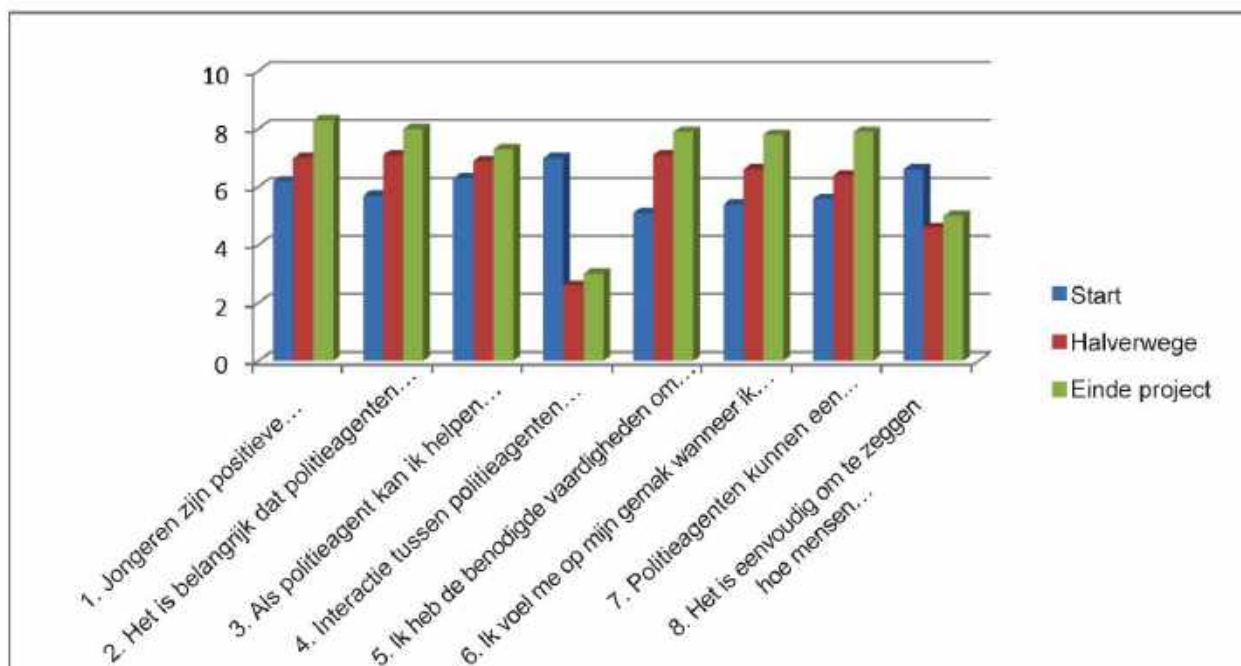
Het project heeft positieve resultaten voor de betrokken politieagenten opgeleverd, waaronder:

- Positieve attitudeveranderingen ten opzichte van jongeren
- Begrip voor het belang van ontmoetingen op straat voor jongeren
- Afname van negatieve stereotypering van jongeren
- Duidelijk verbeterde interactie op straat

De attitudeveranderingen van de politieagenten werden gemeten door middel van vragenlijsten die op drie verschillende momenten tijdens het project werden ingevuld. Daarbij werd gemeten in welke mate de agenten onderstaande stellingen onderschreven:

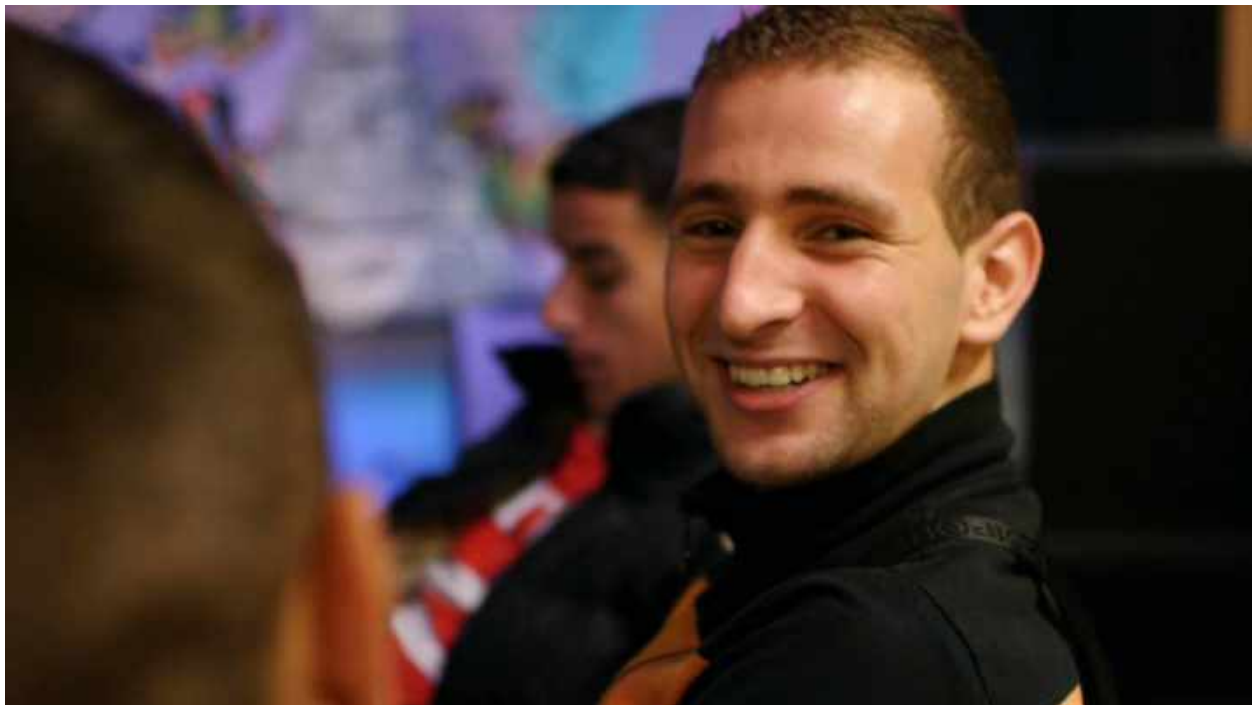
1. Jongeren zijn positieve onderdelen van deze gemeenschap.
2. Het is belangrijk dat politieagenten relaties met jongeren opbouwen.
3. Als politieagent kan ik helpen bij de bestrijding van ongelijke behandeling van jongeren uit etnische minderheden.
4. Interactie tussen politieagenten en jongeren heeft weinig invloed op de levens van jongeren.
5. Ik heb de benodigde vaardigheden om effectief met jongeren te communiceren.
6. Ik voel me op mijn gemak wanneer ik een gesprek aanga met jongeren die ik niet ken.
7. Politieagenten kunnen een positief effect hebben op de levens van jongeren zonder dat dit hun verplichtingen i.v.m. wetshandhaving en andere verantwoordelijkheden wegneemt.
8. Het is eenvoudig om te zeggen hoe mensen zijn door alleen maar naar ze te kijken.

Attitudes van politieagenten aan het begin, halverwege en aan het einde van het "Second Wave"

Gemiddelde waarde voor de instemming van politieagenten met de stellingen over jongeren (op een schaal van 1-10, waarbij 10 staat voor sterke instemming), verkregen tijdens de drie vragensessies aan het begin (N=7), halverwege (N=7) en aan het einde (N=8) van het eenjarige project.

Zoals uit de grafiek blijkt, stemmen de politieagenten naarmate het project vordert, meer in met de positieve stellingen over jongeren. De grootste verandering betreft stelling vier. Deze stelling gaat over hoe significant de interactie met politieagenten voor jongeren is. Dit geeft aan dat de deelnemende agenten aan het begin van het project enorm onderschatten hoe belangrijk communicatie van politie met jongeren is. De gesprekken tijdens de workshops waren open genoeg opdat de politie de zorgen van de jongeren kon overwegen en zich er aan aanpassen. Er was ook een verandering in de manier waarop ze de impact van de dagelijkse interacties op straat - die een wezenlijk onderdeel van hun beroep vormen – percipieerden. Verder stemmen de agenten steeds minder in met stelling acht. Deze stelling beweert dat visuele stereotypen gewoonlijk nauwkeurig zijn-“Het is eenvoudig om te zeggen hoe mensen zijn door alleen maar naar ze te kijken.”

Second Wave workshop, juni 2012

Deze veranderingen suggereren dat de workshops ten minste in zekere mate succesvol waren in het slechten van barrières en het opbouwen van empathie tussen de twee groepen. Een hoog percentage van deelnemende agenten deden empathische uitspraken over de jongeren en hun omstandigheden en dachten vaak na over hoe verschillend en uitdagend de Nederlands-Marokkaanse adolescentie is in vergelijking met hun eigen adolescentie:

Sommige jongens hebben in crimineel opzicht nog geen enkel contact gehad met de politie maar worden wel vijf of zes keer per maand naar hun ID-kaart gevraagd. Ik denk dat het wel tien jaar geleden is dat mijn ID voor het laatst werd gecontroleerd.

Politieagent

Het project heeft me geholpen bij het erkennen van hun achtergrond. Ik denk dat Nederlands-Marokkaanse jongeren het moeilijk hebben. Soms duwt hun omgeving ze in de verkeerde richting. Dit komt ook door de stigmatisering waarin onder andere de politie een rol speelt.

Politieagent

Ik ben mijn negatieve houding kwijtgeraakt. Ik had zulke negatieve gevoelens over bepaalde jongens en over bepaalde gedragingen in de buurten. Die zijn nu helemaal verdwenen. Ik begrijp deze jongens nu.

Politieagent

Op een meer praktisch niveau is het moeilijk te meten in welke mate de verbeterde relaties en het vergrote begrip zich hebben vertaald in afgenomen vijandschap en beter politiewerk. Alle agenten melden echter dat ze minder vijandigheid bespeuren in interactie op straat. Verschillende politieagenten deelden vrijwillig verhalen over hoe persoonlijk contact met jongeren in de workshop hen geholpen heeft om een situatie op straat te de-escaleren:

Ik was ter plaatse bij een autobrand en een groep jongeren stond op afstand over me te praten. Toen kwam één van de jongeren (uit het project) langs en herkende me. Hij zei: "Hé mevrouw" en begon met me te praten. Daardoor veranderde het gesprek en de houding van die groep tegenover me volledig.

Politieagent

Second Wave workshop, juni 2012

NAAR DE TOEKOMST

In november 2012 begint het "Second Wave"-project aan zijn tweede jaar. Er nemen nieuwe politieagenten en jongeren deel en er blijven een aantal agenten en jongeren uit het eerste jaar aanwezig. Een aantal van de meest enthousiaste jongeren spelen een prominenter rol in de workshops en planningsbijeenkomsten.

Leden van de politiemacht in Gouda hebben er vertrouwen in dat zij, door hun betrokkenheid bij het project en bij andere activiteiten, kunnen blijven voortborduren op de positieve start die ze maakten in het herbouwen van hun gebroken relatie met de jonge Nederlands-Marokkaanse mannen in Gouda. Zoals één van de politieagenten het zegt, sorteert de zichtbare verbetering in relaties al effect en wordt het door de gemeenschap opgemerkt:

[Onze werkwijze] verandert, absoluut, voor honderd procent. Het positieve contact verandert onze dagelijkse werkzaamheden. Jongeren zijn eenvoudiger te benaderen, waardoor het ook eenvoudiger wordt met hen te spreken over het gedrag van vrienden. Ook mensen in de omgeving bemerken dit. De spanning in het benaderen van jongeren is afgenomen.

Politieagent

Dit verslag werd geschreven door Chris Baugh van het Open Society Youth Initiative, gebaseerd op door Jaap Noorda uitgevoerd onderzoek.

De in dit verslag gebruikte foto's zijn genomen door Gonzalo Escuder.

We willen de volgende personen bedanken voor hun deelname en steun:

Politieagenten

Arjan Kasius
Lily Habra
Marieke Borg
Hassan Nagih
Lucky Tomasouw
Caroline van der Reijden
Francisca Schols
Dennis Kuster

Jongeren

Said
Anass
Zakaria
Faisal
Imad
Ilias
Bilal
Moussa
Calvin
Bilal
Mohamed
En de andere jongeren die aan dit project hebben deelgenomen.

Jeugdwerk Factor-G

Mohamed Attayyibi
Youssef Aberkane
Youssef Kharkhach

Facilitators

Maartje van Amersfoort
Marijn Vissers

Stadsbestuur

Nicole Niewold

Open Society Foundations

Chris Baugh
Rebekah Delsol
Giovanna Midgley (IDEA UK)
Yvonne Heselmans (IDEA NL)
Talmud Bah (Second Wave Youth Arts)
Aaron McKinson (Second Wave Youth Arts)

Kijk voor meer informatie op www.mycityrealworld.org